

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมครูและการปฏิบัติงานของครูระดับปฐมวัย การสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามจากหนังสือวารสาร เอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนศึกษาค้นคว้าหลักสูตรและนโยบายการผลิตครูของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูต่าง ๆ

2. เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ชุดที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารของสถาบันเตรียมครูระดับปฐมวัย ซึ่งมีทั้งสิ้น 14 แห่ง คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูอีก 13 แห่ง คือ วิทยาลัยครูลำนนบุรี วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยผู้สัมภาษณ์เพียง 4 แห่ง คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูลำนนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูในสาขาการศึกษาปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรและการเตรียมครูระดับปฐมวัย
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร การเตรียมครูและการปฏิบัติงานของครูระดับปฐมวัย

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการ โรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนระดับปฐมวัย แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติครูระดับปฐมวัย ในโรงเรียนและคุณสมบัติ
ที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการเตรียมครูและการปฏิบัติงานของครูระดับ
ปฐมวัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรการเตรียมครูและการปฏิบัติงานของครูระดับ
ปฐมวัย

แบบสอบถามแต่ละชุดมี 3 ลักษณะ คือ

1. สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบ
เลือกตอบ (check list)
2. สอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการเตรียมครูและการปฏิบัติงานของครูระดับปฐม
คุณสมบัติครูระดับปฐมวัยในโรงเรียน และคุณสมบัติที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการ มีลักษณะเป็นแบบ
เลือกตอบ (Check list) แบบปลายเปิด (Open end) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating scale)
3. ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อหลักสูตรการเตรียมครูและการปฏิบัติงาน
ของครูระดับปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด
4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน
ตรวจพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ตลอดจนความเหมาะสมแล้วนำข้อความเห็น
เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ชุดที่ 2 ไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนใน
สาขาการศึกษาปฐมวัยของสถาบันเตรียมครู ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน และ
นำแบบสอบถามชุดที่ 3 ไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร
จำนวน 10 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่างประชากร

1. ตัวอย่างประชากรฝ่ายสถาบันเตรียมครู

1.1 ผู้บริหารในสถาบันเตรียมครู ซึ่งประกอบด้วยคณบดี คณะครูค้ำสัตว์ ในมหาวิทยาลัย หัวหน้าคณะครูค้ำสัตว์ในวิทยาลัยครู และหัวหน้าภาควิชาอนุบาลศึกษา จำนวน 8 คน

1.2 อาจารย์ผู้สอนในสาขาการศึกษาปฐมวัย ทั้งหมดจากสถาบันเตรียมครูใน ส่วนกลางจำนวน 32 คน และในส่วนภูมิภาคจำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2. ตัวอย่างประชากรฝ่ายผู้ใช้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย จากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยทุกจังหวัดได้จำนวนผู้บริหารดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติทุกจังหวัด ๆ ละ 1 โรงเรียน ยกเว้นจังหวัดมุกดาหาร กับกรุงเทพมหานครอีก 4 โรงเรียน รวมเป็นผู้บริหาร 75 คน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในส่วน กลางมีทั้งหมด 587 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่ายจากเขตต่าง ๆ 24 เขต ๆ ละ 1 โรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย 24 คน ในส่วนภูมิภาคมีโรงเรียนระดับปฐมวัยทั้งหมด 769 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละจังหวัด ๆ ละ 1 โรงเรียน ยกเว้น จังหวัดแม่ฮ่องสอน มุกดาหาร สัตต หาร และศรีสะเกษ ซึ่งไม่มีโรงเรียนระดับปฐมวัย ได้ผู้บริหาร 67 คน รวมเป็นผู้บริหารโรงเรียน ระดับปฐมวัยทั้งหมด 91 คน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยทั้งหมด 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนลัทธิสุพิชาฯ ขอนแก่น และประสานมิตร ได้ผู้บริหาร 3 คน รวมประชากรซึ่งเป็นผู้ บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย ทั้งสิ้น 169 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันเตรียมครูระดับปฐมวัยด้วยตนเอง 4 แห่ง การสัมภาษณ์สรุปเป็นความเรียง จากนั้นได้ส่งแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในสาขาการ ศึกษาปฐมวัยจำนวน 60 ฉบับ และส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 169 ฉบับ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มีดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในสาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 31 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51.66 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป

2. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 169 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.35 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำแบบสอบถามแบบเลือกตอบมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ
- นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่ามาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร (ประคอง กรรณสูตร 2520 : 41)

\bar{X}	=	$\frac{\sum fx}{N}$
\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
N	=	จำนวนคำตอบทั้งหมด
f	=	ความถี่ของคะแนน
x	=	ค่าน้ำหนักของคำตอบเป็น 4, 3, 2 และ 1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ถือตามเกณฑ์ดังนี้

3.56 - 4.00	หมายความว่ามากที่สุด
2.56 - 3.55	หมายความว่ามาก
1.56 - 2.55	หมายความว่าน้อย
1.00 - 1.55	หมายความว่าน้อยที่สุด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ในการวัดการกระจายของข้อมูลจากสูตร (Glass and Stanley 1970 : 139)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากกลุ่ม t -test
(Glass and Stanley 1970 : 295-296) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \right]}}$$

\bar{X}_1 และ \bar{X}_2 เป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2 และ S_2^2 เป็นค่าประมาณความแปรปรวนของประชากรโดยไม่ลำเอียงจากกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

n_1 และ n_2 เป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ

4. แบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ตอบอิสระ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย